

DICTAMEN DEL CONSELL CONSULTIU COMARCAL DE LA GENT GRAN DEL BAIX LLOBREGAT

Blindem el sistema públic de pensions, volem una Llei de Gent Gran a Catalunya

Les pensions han estat l'eix principal dels treballs realitzats per la Comissió A durant el 2018. Tot just quan començàvem les reunions a primers d'any, van tenir lloc importants mobilitzacions arreu de l'estat, reclamant pensions dignes i periòdicament actualitzades i revaloritzades.

Al març, milers de persones van sortir als carrers sis anys després de l'aprovació de les darreres reformes de les pensions, i la pèrdua de poder adquisitiu que aquestes van comportar.

Les persones grans, sovint invisibilitzades o sense gaire espais als mitjans de comunicació¹, de sobte estaven als carrers i a les portades de tots els diaris i noticiaris reclamant un dret bàsic recollit a l'article 50 de la Constitució Espanyola², que estava sent vulnerat sistemàticament pel govern de l'estat. Totes les dades econòmiques, polítiques i socials consolidaven una recuperació que no només deixava absolutament al marge les pensions, sinó que a més a més, qüestionava com mai la seva viabilitat i continuïtat.

El debat sobre les pensions es va convertir llavors en el tema "estrella" a tot el país, i tot que la gran majoria de la ciutadania recolzava o si més no simpatitzava amb aquestes mobilitzacions, es va donar també l'expressió contrària, la d'aquelles persones o grups que consideraven que els i les pensionistes eren privilegiats, i que van atacar durament al col·lectiu.

¹ Com queda palès per exemple a l'Informe sobre la representació de la gent gran a la televisió, publicat pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya l'any 2013.

² Art. 50: Los poderes públicos garantizarán, mediante pensiones adecuadas y periódicamente actualizadas, la suficiencia económica a los ciudadanos durante la tercera edad. Asimismo, y con independencia de las obligaciones familiares, promoverán su bienestar mediante un sistema de servicios sociales que atenderán sus problemas específicos de salud, vivienda, cultura y ocio.

Les persones grans del Baix Llobregat reivindiquem la nostra contribució al manteniment de l'estat benestar i al context econòmic i social, nodrint amb les nostres cotitzacions "la bossa" de la Seguretat Social, mantenint famílies senceres amb les nostres pensions, cobrint els treballs de cura d'infants i persones dependents (allò que en diuen la conciliació laboral i familiar), i esdevenint el motor del voluntariat d'aquest país.

El salari anual mitjà d'un treballador al Baix Llobregat l'any 2015 era de 27.448 €, 20.325 € si es tractava d'una treballadora (7.123 € de bretxa salarial de gènere).

La pensió mitjana anual de jubilació d'un treballador al Baix Llobregat l'any 2016³ era de 19.698 €, 10.304 € si es tractava d'una dona jubilada (9.394 € de bretxa de pensions).

D'entrada no sembla una situació gaire privilegiada oi? Sobretot per les dones. Convé recordar que les dones majors de 65 anys representen el 24,3% de persones en risc de pobresa a Catalunya⁴, que com hem vist al Baix Llobregat, tenen pensions de jubilació un 47,7% menors que les dels homes, i a més a més, amb una pensió mitjana de viduitat que no arriba ni als 10.000 € anuals. Vet aquí els privilegis de la gent gran.

Recuperat en els darrers mesos el consens i debat sobre les pensions al Pacte de Toledo, les peticions del col·lectiu es centren ara en garantir el futur i viabilitat del sistema públic de pensions i en demanar l'equiparació de les pensions mínimes contributives i de viduitat al Salari Mínim Interprofessional (SMI).

A Catalunya⁵,

- gairebé la meitat de les pensions són inferiors al SMI, el 47,2%, i d'aquestes, el 75,3% pertanyen a dones.
- El 65% de les pensions no arriben als 1.000 €/mensuals, i d'aquestes, el 69% pertanyen a les dones.

³ Dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat. Les dades de l'any 2015 no estan disponibles.

⁴ Taxa i població en risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE) per sexe i edat, Observatori Comarcal del Baix Llobregat

⁵ Dades de l'Informe "PENSIONISTES, MÍNIM 12 ANYS PER RECUPERAR EL PODER ADQUISITIU PERDUT" d'UGT Catalunya.

El Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat ha organitzat enguany diverses xerrades i presentacions als municipis, amb l'objectiu de donar a conèixer la tasca de les delegades i delegats d'aquest Consell, alhora que es presentaven les principals línies de treball i reivindicacions, que són:

1. Un sistema públic de pensions suficient, just, sostenible i periòdicament actualitzat.
2. Que Catalunya tingui una Llei de Gent Gran, resolució que va aprovar per unanimitat el Parlament de Catalunya l'any 2016, però que hores d'ara continua paralitzada.

D'acord amb tot l'exposat, el Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat reivindica:

1. El reconeixement de la contribució social i econòmica del col·lectiu de persones grans a la societat i al manteniment de l'estat de benestar.
2. Que els poder públics garanteixin la suficiència econòmica de les persones grans amb pensions adequades i periòdicament actualitzades, d'acord amb l'art. 50 de la Constitució Espanyola.
3. Que es derogui l'índex de revalorització que va impulsar el govern l'any 2013 i que empobreix als i les pensionistes.
4. Garantir la revalorització anual de les pensions d'acord amb l'IPC i assegurar el seu poder adquisitiu.
5. Garantir la continuïtat i sostenibilitat del sistema públic de pensions.
6. Recuperar el poder adquisitiu perdut per les pensions en els darrers 8 anys, i que es situa entre un 3,7% i un 4,7%.
7. Posar en marxa mesures que afavoreixin la disminució de la bretxa de gènere a les pensions, i que garanteixin la suficiència econòmica de les dones jubilades i vídues.
8. Abordar urgentment la precarització de l'ocupació i la devaluació dels salaris, derogar la Llei 3/2012 i establir mesures per a la permanència i ocupabilitat de les persones de més edat.
9. Equiparar les pensions mínimes contributives i de viduïtat al Salari Mínim Interprofessional.
10. Eliminar el topall de cotitzacions màximes, de manera que totes les persones treballadores contribueixin a la sostenibilitat del sistema públic de pensions d'acord amb el seu sou. Ara mateix la cotització màxima es situa

en 3803,70 € mensuals, de manera que totes les persones que tinguin un sou superior a aquesta quantitat, només cotitzaran per aquest import. A la majoria de països de la Unió Europea aquest topall és molt superior, o directament no existeix.

11. Que tots els canvis legislatius i mesures relatives al sistema públic de pensions siguin preses en el marc del consens polític i social al Pacte de Toledo, amb la participació de la gent gran.

I per últim,

Que es doni compliment a la Moció 46/XI del Parlament de Catalunya, sobre polítiques per a la gent gran, de 30 de juny de 2016, i que es promogui definitivament una llei de Gent Gran a Catalunya.

Baix Llobregat, desembre 2018